

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

1. Να αποδώσετε στα **Νέα Ελληνικά** το πιο κάτω κείμενο.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορὰ, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῶ ἐτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκία, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δ' ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἣ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωῶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

Ξενοφῶντος Ἑλληνικά 2.2.3-2.2.4

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**Η Φιλία**

Ο Σωκράτης, όπως εκθέτει εδώ ο Ξενοφών, πίστευε ότι το καλύτερο απόκτημα για τον άνθρωπο είναι ένας καλός και πιστός φίλος. Οι περισσότεροι, όμως, άνθρωποι αδιαφορούν για την απόκτηση και διατήρηση φίλων, ενώ προσπαθούν με επιμέλεια να αποκτούν υλικά αγαθά.

Ἦκουσα δὲ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγομένου ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλιστα ἂν τις ὠφελεῖσθαι πρὸς φίλων κτήσιν τε καὶ χρεῖαν. τοῦτο μὲν γὰρ δὴ πολλῶν ἔφη ἀκούειν, ὡς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφῆς καὶ ἀγαθός· ἐπιμελομένους δὲ παντὸς μᾶλλον ὀρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς ἢ φίλων κτήσεως. καὶ γὰρ οἰκίας καὶ ἀγροὺς καὶ ἀνδράποδα καὶ βοσκήματα καὶ σκεύη κτωμένους τε ἐπιμελῶς ὀρᾶν ἔφη καὶ τὰ ὄντα σώζειν πειρωμένους, φίλον δέ, ὃ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι φασιν, ὀρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς οὔτε ὅπως κτήσονται φροντίζοντας οὔτε ὅπως οἱ ὄντες αὐτοῖς σώζονται. ἀλλὰ καὶ καμνόντων φίλων τε καὶ οἰκετῶν ὀρᾶν τινὰς ἔφη τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἰατροὺς εἰσάγοντας καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς ὑγίειαν ἐπιμελῶς παρασκευάζοντας, τῶν δὲ φίλων ὀλιγωροῦντας.

Ξενοφῶντος Απομνημονεύματα 2.4.1-3

1. Να αποδώσετε στα **Νέα Ελληνικά** τα υπογραμμισμένα σημεία του πιο πάνω κειμένου.

Λεξιλόγιο

διαλέγομαι = συζητῶ
ἔδοκει (δοκέω -ῶ) = φαινόταν
χρεία = χρήση, ωφέλεια
ἔφη (φημί) =
έλεγε, ισχυριζόταν
μᾶλλον = περισσότερο
ἄνδραποδον, τὸ = ο δούλος
βόσκημα, τὸ = το κοπάδι
πειράομαι -ῶμαι = προσπαθῶ
κάμνω = αποκάμνω, ασθενῶ
ὀλιγορῶ = αδιαφορῶ

B. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

B.1. ΣΤΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Να γράψετε στη Νέα Ελληνική τις **λέξεις** που ζητούνται από τους πιο κάτω τύπους του κειμένου:

- (α) ἀφικομένης, παράγωγο ουσιαστικό
- (β) πενθοῦντες, παράγωγο επίθετο
- (γ) ἔδοξε, σύνθετο επίθετο
- (δ) παρασκευάζειν, παράγωγο επίθετο
- (ε) ἔλέγετο, παράγωγο ουσιαστικό και επίθετο

2. **πόλιν**: Να γράψετε **τέσσερις (4)** απλές ή σύνθετες λέξεις από το ουσιαστικό αυτό. Να δημιουργήσετε ολοκληρωμένες προτάσεις με **δύο (2)** από αυτές.

3. Να γράψετε στη Νέα Ελληνική **δύο (2) σύνθετες** λέξεις από το ρήμα **κρατῶ** του πιο πάνω κειμένου. Να χρησιμοποιήσετε την κάθε πρόθεση που θα επιλέξετε **μόνο** μία φορά.

4. Να αναλύσετε τις πιο κάτω λέξεις στα **συνθετικά** τους στα Αρχαία Ελληνικά.
παραγγέλλων

εὐτρεπίζειν

πολιορκίαν

B.2. ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Να γράψετε ένα (1) παράγωγο ουσιαστικό και ένα (1) παράγωγο επίθετο για την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- (α) διαλεγόμενου
- (β) ώφελεῖσθαι
- (γ) πειρωμένους
- (δ) κτήσονται

2. Να γράψετε ένα (1) **συνώνυμο** στην **Αρχαία Ελληνική** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- (α) ἐδόκει
- (β) ἔφη
- (γ) φροντίζω

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ**Γ.1. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**

1. Να μεταφέρετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους στον **τύπο** που σας ζητείται στην παρένθεση:

- (α) *ἐλέγετο* (β' πρόσωπο ενικού οριστικής και υποτακτικής αορίστου)
- (β) *παραγγέλλων* (β' προσ. πληθυντικού οριστικής παρατατικού και παρακειμένου)
- (γ) *ἔδοξε* (α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού και απαρέμφατο παρακειμένου)
- (δ) *παρασκευάζειν* (γ' ενικό πρόσωπο ευκτικής μέλλοντα και αορίστου στη μέση φ.)

2. *παραγγέλλων*: Να γίνει πλήρης γραμματική αναγνώριση

3. Να μεταφέρετε στον **αντίθετο αριθμό** τους πιο κάτω γραμματικούς τύπους:

ή συμφορά	τούς λιμένας
τειχῶν	τὰ τείχη
ἀποίκους	τὴν πόλιν.

4. Στην πιο κάτω πρόταση, αφού υπογραμμίσετε τα **απαρέμφατα**, να **σημειώσετε**:

ἐν ἧ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωᾶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

- (α) το **εἶδος** των **απαρεμφάτων**
- (β) τον **συντακτικό** τους **ρόλο**
- (γ) το **υποκείμενο** του **απαρεμφάτου**
- (δ) αν υπάρχει **ταυτοπροσωπία** ή **ετεροπροσωπία**.

5. Να αναγνωρίσετε **συντακτικά** τις πιο κάτω λέξεις (είναι γραμμένες με έντονα γράμματα στο κείμενο).

ἀφικομένης
νυκτὸς
ἐκ τοῦ Πειραιῶς
μακρῶν
οὐδείς
τοὺς ἀπολωλότας
πενθοῦντες
νομίζοντες

Γ.2. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. **διαλεγόμενου, σώζονται** Να αναγνωρίσετε **γραμματικά** τους τύπους και να γράψετε τα **ρήματα** από τα οποία προέρχονται.

2. **Ἦκουσα**: Να γράψετε το **απαρέμφατο** και τη **μετοχή** (στα τρία γένη) του **Αορίστου**.

3. Να γράψετε τα **παραθετικά** το πιο κάτω διατηρώντας το ίδιο γένος, πτώση και αριθμό:
σαφής
ἀγαθός
ἐπιμελῶς
κράτιστον

4. Να γράψετε (α) το **είδος** της πιο πάνω δευτερεύουσας πρότασης και (β) τον **σύνδεσμο** με τον οποίο εισάγεται (γ) την **έγκλιση εκφοράς** και (δ) τη **συντακτική της θέση**.

ὡς πάντων κτημάτων κράτιστον ἂν εἴη φίλος σαφής καὶ ἀγαθός

5. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.

Ἐλεγαν ὅτι ὁ νέος ἐπιθυμεί τὴν ἀρετὴν γιὰ νὰ ἔχει τὴν πιο καλὴν ζωὴν.

Κανείς δὲν εἶναι πιο πρόθυμος ἀπὸ ἐμένα νὰ σας βοηθήσει.

Οἱ στρατιῶτες ἔλεγαν ὅτι οἱ ἱππεῖς μάχονταν με ἀνδρεία καὶ γρηγορότερα ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς.